

Vecumu bibliotēkas darba pārskats par 2024.gadu

2025.gada janvārī

Saturs

Saturs.....	2
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums.....	9
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	12
8. Novadpētniecība.....	13
9. Publicitāte.....	14
10. Sadarbības tīkla raksturojums	14
Pielikumi	15

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Vecumu bibliotēka iekļaujas Balvu reģiona bibliotēku centralizētajā sistēmā, Vecumu bibliotēka ir Balvu CB struktūrvienība. Iedzīvotāju apkalpošanas teritoriālais aptvērums nav mainījies, bet bibliotēkas turpmākajā darbībā plašāks ir kļuvis sniedzamo pakalpojumu klāsts priekš iedzīvotājiem.

2024.gadā Balvu novada pašvaldība bija nonākusi finansiālās krīzes priekšā, tāpēc Balvu novada pašvaldībai, lai izkļūtu no izveidojušās situācijas un glābtu pašvaldības budžetu, bija jāpieņem radikāli, nepopulāri lēmumi un tie jārealizē: tika reorganizēta pārvalžu darbība – izveidotas pārvalžu apvienības, noteikta četru dienu darba nedēļa, samazinātas amata vienības, tostarp lietveži pagasta pārvaldēs. Arī Vecumu pagasta pārvaldes lietvede devās pelnītā atpūtā, un viņas darba pienākumi tika deleģēti citiem pašvaldības darbiniekiem. Vecumu pagasta pārvaldes vietā tika izveidots Viļakas apvienības Vecumu pakalpojumu centrs. Daļu no pakalpojuma centra funkcijām veic Vecumu bibliotēkas vadītāja. Pašvaldībai, reorganizējot Vecumu pārvaldes darbību, tas bija izdevīgi, jo Vecumu pārvalde atradās vienā ēkā ar Vecumu bibliotēku. Vecumu pakalpojumu centrā iedzīvotāji var saņemt rēķinus par komunālajiem pakalpojumiem, par nekustamā īpašuma nodokli un zemes nomu. Vecumu pagasta iedzīvotājiem ir iespēja pakalpojumu centrā iesniegt dažāda veida iesniegumus (uz pašvaldības sagatavotām veidlapām). Viļakas apvienības Susāju, Žīguru un Vecumu pagastu pārvalžu vadītājs šos iesniegumus tālāk nodod Balvu novada pašvaldībā. Pagasta iedzīvotājiem ir pienākums katra mēneša sākumā Vecumu pakalpojumu centrā iesniegt ūdens skaitītāju rādījumus, un bibliotēkas vadītājai tos pieņemt un tālāk iesniegt Balvu novada pašvaldības grāmatvedei, kura aprēķina maksu par komunālajiem pakalpojumiem. Vecumu pakalpojumu centrā iedzīvotāji var norēķināties par komunālajiem pakalpojumiem, samaksāt nekustamā īpašuma nodokli, zemes nomas maksu, kā arī bibliotēkas vadītājas pienākums ir izmaksāt sociālos pabalstus iedzīvotājiem. Vecumu pakalpojumu centra kases dokumentācijas (kases grāmatas, kases ieņēmumu un izdevumu attaisnojošo dokumentu mapju) kārtošana ietilpst bibliotēkas vadītājas pienākumos. Grūtības sagādāja tas, ka, līdz ar Vecumu pakalpojumu centra izveidošanu un daļu darba pienākumu pārņemšanu no lietvedes, nebija skaidrības, kuri darba pienākumi būs jāveic, kuri nē. Tāpēc papildus tika apgūta arī dabas resursu atskaišu sagatavošana, nezinot, vai tās būs jāpilda vai nē.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

1. tabula

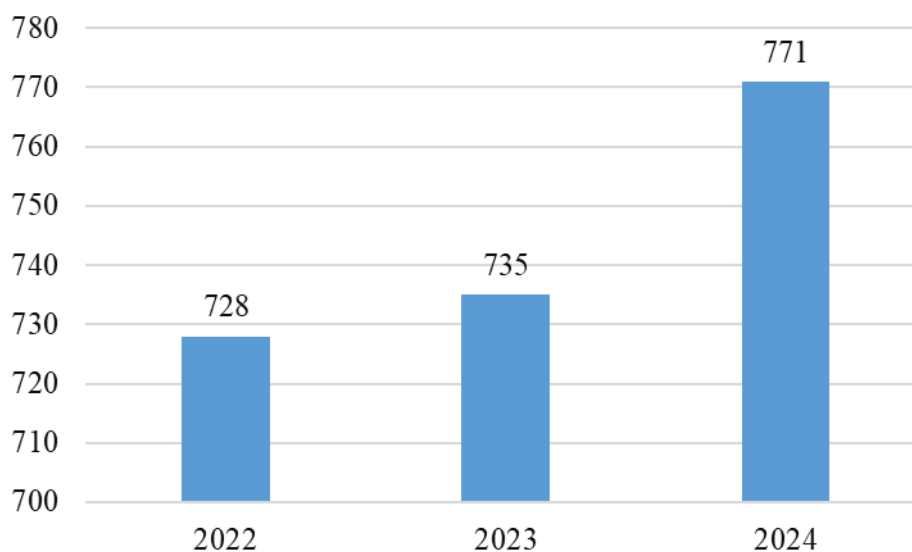
Bibliotēkas izdevumi, euro

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	7121	8045	
Darbinieku atalgojums (bruto)	6393	7310	
Krājuma komplektēšana	728	735	771

Neskatoties uz finansiālo krīzi, Balvu novada pašvaldība ar Balvu CB atbalstu Vecumu bibliotēkas krājuma komplektēšanai 2024.gadā piešķir līdzekļus, kas ir nedaudz lielāki nekā iepriekšējo gadu līmenī.

1. attēls

Piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai, euro

Tomēr kopumā bibliotēkai piešķirtais finansējums ir nepietiekams bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai. Finansiālā krīze negatīvi ietekmēja arī atalgojumu. Neskatoties uz to, ka, izveidojoties Vecumu pakalpojumu centram, bibliotēkārā darba pienākumiem nāca klāt citi veicamie uzdevumi, darba alga netika paaugstināta, bet pat samazināta.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpas ir gaišas un siltas. Dienas gaisma dod labu telpu apgaismojumu arī tumšās dienās. Grāmatu plaukti un galdi ir labā tehniskā stāvoklī.

2. tabula

Bibliotēkas tehnoloģiskās iekārtas

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (gads)	Piezīmes
Dators		1	2017	Procesors: no datorkomplekta Windows 7 Home Premium OEM Software Monitors: Samsung
Dators		1	2018	Procesors: no datorkomplekta Intel Pentium Dual-Core G2020 Monitors: CTX
Dators	1		2017	Procesors: FQC – 06939 Monitors: LG
Krāsu printeris	1		2012	Laser Jet 300 color M35la
Melnbaltā printeris		1	2008	HP Laser Jet 1018

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viena bibliotekārā darbiniece (0,8 slodzes) ar augstāko bibliotekāro izglītību.

3. tabula

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Balvu CB	Konference “Prāvesta Alberta Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi III”: - fotogrāfa Jāzepa Šakaļa atstātais mantojums - Latvijas brīvvalsts robežsardze	5	Klātienē

		• Reinholda Voldemāra Putniņa dzīve un darbība • ebreji Viļakas dzīvē: starpkaru periods • Vecumu stacijas vēsture • katoļu garīgā literatūra Eglāvas mežniecības muzejā • stāsts par senajiem laikiem • Dziesmu svētki Balvos 20 gs • Baltinavas pagasta Zūdošie ciemi • aizmirstais bazneickungs Stefans Baginskis • šaursliežu dzelzceļš Sita – Rugāji - Rēzekne		
2.	Balvu CB	Seminārs “Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē”: • “Pavērsiens. Rūdolfs Blaumanis latviešu un Eiropas literatūrā (Benedikts Kalnačs, literatūrzinātnieks, habilitētais filoloģijas doktors • Ziemeļvalstu literatūras nedēļa bibliotēkās • Ceļā uz Latviešu grāmatai 500 svinībām (Balvu nov. bibliotēkāju lasīšanas paradumi un lasīšanas paradumi Balvu novada bibliotēkās)	3	<i>Klātienē</i>

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

4. tabula

Bibliotēkas pamatrādītāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	108	97	100	-11%, +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	22	31	24	+41%, -22%
Bibliotēkas apmeklējums	641	766	668	+19%, -13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	57	97	68	+70%, -30%
Virtuālais apmeklējums	641	766	872	-3%, +14%
Izsniegums kopā	2569	2467	2798	-4%, +13%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1198	1359	1150	+13%, -15%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1371	1103	1384	-19%, +25%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	311	439	286	+41%, -35%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	26	25	27	-4%, +8%
t. sk. bērni līdz 18 g.	52	76	60	+46%, -21%
Iedzīvotāju skaits	409(42)	388(41)	375(40)	-5% (-2%), -3% (-2%)

Apskatot galvenos rādītājus tabulā “Bibliotēkas pamatrādītāji” un tos salīdzinot ar 2023. gadu, redzam, ka bibliotēkas apmeklējumu skaits ir samazinājies par 13%, bet, savukārt, par 14% ir pieaudzis virtuālais apmeklējums un par 13% palielinājies kopējais izsniegums, t. sk. periodisko izdevumu izsniegums gājis plusā par 25%. Diemžēl, tabula mūs neiepriecina ar tiem skaitļiem, kas attiecas uz pozīciju “Bērni līdz 18 gadiem”. Šeit kritums ir visos galvenajos rādītājos – aktīvo lietotāju skaits ir samazinājies par 22%, apmeklējumu skaits slīdējis uz leju par 30%, bet iespieddarbu izsniegums krities visvairāk – par 35%, arī bērnu līdz 18 gadiem bibliotekārais aptvērums ir gājis mazumā par 21%. Bibliotekārais aptvērums pieaugušajiem ir palielinājies par 8%. Salīdzinot pagājušā gada skaitļus ar 2022. gada rādītājiem, pozitīvs pieaugums ir gandrīz visās pozīcijās – mazāks ir tikai aktīvo lietotāju skaits un izsniegums bērniem.

Lai varētu popularizēt savu darbību plašākam lasītāju lokam, bibliotēkai tika reģistrēts konts sociālajā tīklā Facebook. Tur tika ievietota informācija un bildes (22 struktūrvienības) par notikumiem bibliotēkā. 2024.gadā informācija skatīta 237 reizes. FB skatījumi arī dod šo pieaugumu virtuālajos apmeklējumos.

Zinot to, ka vairākiem bibliotēkas lasītājiem, īpaši senioriem, ir redzes problēmas, tika noslēgts līgums ar Balvu reģiona Pielāgotās literatūras bibliotēku, no kuras varam saņemt iespieddarbus palielinātā drukā personām ar redzes traucējumiem. 2025.gadā no Pielāgotās literatūras bibliotēkas tika saņemtas 8 grāmatas.

Iespēju robežās tika organizētas radošās darbnīcas ģimenēm. 12.oktobrī Vecumu bibliotēkā notika radošās darbnīcas “Rudens motīvi rokdarbos”, 24.oktobrī notika vēl vienas radošās darbnīcas “Spocīgi jocīgie Helovīni”. 5.novembrī kopā sanāca seniori, lai nodziedātu psalmes par aizsaulē aizgājušām dvēselēm. No 7.novembra līdz 10.decembrim bibliotēkā varēja skatīt vietējās rokdarbnieces Ženijas Kaļānes rokdarbus.

5. tabula

Izdruku un ieskenēto darbu skaits

	2022	2023	2024
Izdrukas	281	259	
Ieskenētie dok.	69	33	

Tabulā redzams, ka 2023.gadā izdruku un ieskenēto dokumentu skaits ir kļuvis mazāks nekā tas bija 2022.gadā.

Klientus, kuri pieprasīja uzziņas un izmantoja drukāšanas pakalpojumus, var iedalīt 4 grupās:

1. maznodrošinātie un trūcīgie iedzīvotāji:

- apmaksājamo rēķinu izdrukas,
- konta pārskatus, lai nokārtotu statusu

2. lauksaimnieki:

- lopu pārvietošanas deklarācijas,
- apliecinājuma veidlapas par lopu veselību,
- rēķinus, lai iesniegtu grāmatvedībā,
- konta pārskatus, lai iesniegtu grāmatvedībā
- dokumentu paketes bioloģiskajai sertificēšanai
- ZAAO rēķini

3. skolēni un skolēnu vecāki:

- ieteicamās literatūras apraksta tabulas,
- mācību metodiskie līdzekļi,
- darba lapas mācību priekšmetos
- “Goda ģimenes” kartes pagarināšana

4. mājsaimnieces:

- vairākas izdrukas no News.lv
- padomi dārza darbos
- padomi veselības uzlabošanā
- interesantas un veselīgas ēdienu receptes

Viena no bibliotēkas klientēm regulāri izmanto attālināto pakalpojumu medikamentu iegādē. Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Meža un vides fakultātes studentei, kas 2025.gadā pabeigs šīs studijas, bija vajadzīgas grāmatas dabas zinībās: par putniem, Latvijas mežu dzīvniekiem, sēnēm, augiem. Tika izsniegtas grāmatas: “Meža enciklopēdija” I un II daļa, enciklopēdija “Latvijas Daba”, “Sēnes”, ”Augi”, “Putni”, Eniņa “Latvijas dabas brīnumi”, “Alas”.

Dažas bibliotēkas lasītājas uzsāka mācības auklīšu skolā, lai kļūtu par labām bērnu auklēm un varētu konkurēt darba tirgū. Tika izsniegtas grāmatas psiholoģijā, saskarsmē, pedagoģijā, rokdarbos, angļu valodas mācību grāmatas, literatūra par rotaļu nozīmi bērnu attīstībā. Periodikā un internetā tika meklēta aktuāla informācija par bērnu kopšanu, audzināšanu, sabiedrības drošību, pareizu uzturu;

pamācības bērnu rotaļlietu izgatavošanā; veiktas prezentāciju izdrukas bērnu attīstībā, kopšanā un medicīnā, prezentācijas “Masalas” izdrukā.

Ar 2024.gada 1. jūliju, izveidojoties Vecumu pakalpojumu centram, bibliotēkas vadītājas pienākumos ietilpst dažādu pakalpojumu sniegšana visa pagasta iedzīvotājiem (par šiem dažādajiem pakalpojumiem sīkāk ir aprakstīts pārskata 1. nodaļā “Vispārīgs bibliotēkas darbības raksturojums”). Kopēšanas, drukāšanas un skenēšanas pakalpojumi tagad ir jānodrošina ne tikai bibliotēkas lietotājiem, bet visiem pagasta iedzīvotājiem. Uz šī rēķina, salīdzinot ar 2023.gadu, mazliet ir audzis aktīvo lietotāju skaits bibliotēkā, jo iepriekš minēto pakalpojumu un to saņēmēju uzskaitē nonāk bibliotēkas “bilancē”.

Pie ieejas durvīm uz informācijas galdiņa ir atrodami laikraksta “Balvu Novada Ziņas”, bukleti ar e- pakalpojumu aprakstiem, informācija par bezmaksas datu bāzēm, Balvu novada bibliotēku elektronisko kopkatalogu, bibliotēkas noteikumi, bibliotēkas lietotāju pienākumi un tiesības, cenrādis par pakalpojumiem, valsts un pašvaldības vienotā apkalpošanas centra informācija par sniegto pakalpojumu klāstu. Laikraksts “Balvu Novada Ziņas” atrodas arī lasītavas sektorā uz galda.

6. tabula

SBA rādītāji

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	5	1	1
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	0	0	2
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			8

6. Krājums

7. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	728	727	771
<i>t. sk. grāmatām</i>	349	409	450
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	321	318	320
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,53	1,87	2,81
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1038	1053	1057

Neskatoties uz finansiālajām grūtībām, Balvu novada pašvaldība ar Balvu CB atbalstu, ir spējusi iedalīt naudas summu, kas ir par aptuveni 50 *euro* lielāka nekā iepriekšējos gados. Salīdzinot ar iepriekšējiem 2 gadiem, pieaudzis ir finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju pagastā un tas ir 2,81 *euro*. Kopējais finansējums krājuma komplektēšanai ir līdzīgs kā 2023.gadā un nedaudz lielāks kā 2022.gadā.

Krājuma inventarizācija ir veikta 2022.gadā, 2025.gadā tā nav veikta. Krājums nesen ir atjaunots – norakstīta nolietota un mazizmantota literatūra, veikta 100% rekatalogizācija.

8. tabula

Krājuma rādītāji

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	377	245	238
<i>t. sk. grāmatas</i>	168	97	80
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	44	60	36
<i>t. sk. bērniem</i>	59	14	25
Izslēgtie dokumenti	402	211	151
Krājuma kopskaits	4994	5040	5127
Grāmatu krājuma apgrozība	0,5	0,4	0,3
Periodisko izdevumu apgrozība	1	0,8	1,06

Aplūkojot tabulu “Krājuma rādītāji” nonākam pie viena būtiska secinājuma. Par šo secinājumu tālāk aprakstoši.

Lai arī naudas summa, ko Balvu novada pašvaldība piešķir konkrēti grāmatu iegādei, ir apmēram 50 *euro* lielāka nekā iepriekšējos gados, tomēr iegādāto eksemplāru skaits ir mazāks, t. sk., mazāk iegādātas grāmatas oriģinālliteratūrā. Tam par iemeslu varētu būt grāmatu sadārdzinājums un arī kļūdaina komplektēšana. Iespieddarbi vairāk tiek iegādāti IK “Virja”, kurā ir liels uzcenojums grāmatām. Komplektējot “Virjā” tika ņemts vērā nosacījums, ka tur nedrīkst iegādāties Zvaigznes ABC izdotos darbus. Literatūra būtu jāiegādājas vairāk Zvaigznes ABC apgādā, jo īpaši atlaižu periodā, kas, diemžēl, iekrīt gada nogalē, kad jau lielākai daļai piešķirto līdzekļu jābūt iztērētai. Savus lasītājus gribas iepriecināt ar tikko iznākušām, lasītāju iemīļotām un populārām grāmatām, jo dažreiz, ja iespieddarbam ir sevišķi liels noiets, tā rezultātā šīs grāmatas ir izpirktas un nav vairāk dabūjamas. Turpmāk jāveic rūpīgāka grāmatu cenu izpēte iespieddarbu iepirkuma procesā.

Žurnālu un laikrakstu iegādei 2022., 2023. un 2024. gados ir piešķirts ļoti līdzīgs finansējums. Tādi žurnāli kā “Mājas Dārzs”, “Ievas Veselība”, “100 Labi Padomi”, “Lauku Māja”, “Ieva” ir lasītāko žurnālu vidū. Lasītāji droši vien nevarētu iztikt bez laikraksta “Vaduguns”, kurš ir ļoti dārgs un “apēd” lielu daļu no preses izdevumiem paredzētās naudas. Izvērtējot katra pasūtāmā žurnāla abonementa maksu, arī to, kādus žurnālus bibliotēkas pakalpojumu lietotājs vēlas lasīt un viņu atšķirīgos viedokļus, visbeidzot, ņemot vērā piešķirto finansējumu, ir grūti nonākt pie abonējamo žurnālu un laikrakstu izvēles. Vairāki lasītāji vēlas, lai tiktu abonēti tādi periodiskie izdevumi kā

“Ilustrētā Pasaules Vēsture”, “Ilustrētā Zinātne”, “Mājas Viesis” u.c., bet, ņemot vērā mazo finansējumu un šo žurnālu dārdzību, tos nav iespējams pasūtīt.

2024.gadā no krājuma tika izslēgts 151 periodiskais izdevums, grāmatas netika norakstītas. Balvu CB grāmatu apstrādes vecākā bibliotekāre, veicot inspicējošo darbu bibliotēkā, ieteica uzmanīgi pārskatīt krājumu un norakstīt mazizmantoto literatūru. Līdz ar iespieddarbu nenorakstīšanu no krājuma ir palielinājies krājuma kopskaits. 2024.gadā krājumā jau ietilpst 5127 vienības (kopā ar periodiku)

Pieaugot kopējam grāmatu skaitam un samazinoties grāmatu izsniegumam, samazinās arī grāmatu krājuma apgrozījums. Tā kā periodisko izdevumu kopskaits krājumā paliek nemainīgs, bet to izsniegums 2024.gadā ir palielinājies, pieaug arī periodisko izdevumu apgrozība.

2024. gadā bērnu un jauniešu krājumam tika piekomplektēti klāt 25 eksemplāri, tas ir, par 11 eksemplāriem vairāk nekā 2023. gadā. Attiecībā pret daiļliteratūras iepirkumu pieaugušajiem, kas ir samazinājies, iegādāto bērnu grāmatu skaits ir palielinājies. Pie pašreizējā finansējuma, kas nav liels, bērnu un jauniešu krājumam piekomplektēto grāmatu skaits ir optimāls un pietiekošs.

9. tabula

Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits			28
News			
lejuplāžu skaits		187	228
Citas			

Bibliotēkas mājas lapā un šogad pirmo gadu arī FB tiek publicēti jauno grāmatu saraksti kopā ar izstāžu fotogrāfijām. Mājas lapā ir publicēta informācija par datubāzēm, kurā ir norādīta tiešsaistes adrese.

Krājuma un datubāžu popularizēšana notiek individuālajā darbā ar lasītāju.

Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros ir saņemtas 16 jaunas grāmatas oriģinālliteratūrā par 166,60 euro. Iespieddarbi tiek izlikti izstādē “Jaunās grāmatas”, kur tās ilgi nepastāv, jo čaklākie lasītāji apmēram nedēļas laikā šos jaunieguvumus izņem. Realizējot programmu tiek piedāvāts garš grāmatu saraksts, no kura tiešām var iegādāties augstvērtīgu un saistošu literatūru.

Lai popularizētu ļoti labas, interesantas, nesen krājumam piekomplektētās grāmatas, kas varbūt ir “paslīdējušas” garām lasītāja uzmanībai vai sakritības dēļ visās reizēs, kad apmeklētājs ir bijis bibliotēkā, tās ir bijušas izsniegtas citam lietotājam uz māju, grāmatmīļiem tika dota vēl viena iespēja šīs grāmatas pamanīt un tika izveidota izstāde “Vai esi saticis šīs grāmatas?” Šajā grāmatu izstādē tika izlikti iespieddarbi, kas bibliotēkā bija reģistrēti no 2020. – 2023.gadam. Jāsaka, ka

izstāde tika bieži izmantota – grāmatas no izstādes tika regulāri izsniegtas lasītājiem. “Nepelnīti aizmirstās grāmatas” – šajā izstādē tika reklamēti iespieddarbi, kas bibliotēkas krājumā bija nonākuši pirms 2020. gada. Grāmatas, kas ir domātas lasītājiem ar redzes traucējumiem, tika izliktas izstādē “Pielāgotā literatūra”.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pagastā ir deklarēti 40 bērni. Bērnu un jauniešu skaits samazinās nedaudz – katru gadu no pagasta tiek izdeklarēti 1 bērns vai jauniešs līdz 18 gadiem. 2023. gadā kā aktīvs bibliotēkas lietotājs bija reģistrēts 31 bērns. 2024. gadā šis skaitlis ir samazinājies – kā bibliotēkas pakalpojumu izmantotāji ir reģistrēti tikai 24 bērni. Līdz ar to par 16 % sarucis ir arī bibliotēkrais aptvērumš bērnu un jauniešu pozīcijā. 5. nodaļas tabulā “Bibliotēkas pamatrādītāji” ir redzams, ka skaitliskie parametri bibliotēkrajā darbā ar bērniem un jauniešiem 2024.gadā (salīdzinot ar 2023. gadu) ir samazinājušies gan izsniegumā (par 35 %), gan apmeklējumā (par 30 %), bet, salīdzinot ar 2022.gadu, tie ir nedaudz lielāki visos pamatrādītājos, izņemot izsniegumu.

13 bērni dzīvo lielā attālumā no centra un bibliotēkas, tāpēc šiem bērniem tiešām nav iespēju bieži apmeklēt bibliotēku. Bibliotēku apmeklē tikai tad, kad vecāki viņus atved ar mašīnu, un vasaras brīvdienās tuvāk dzīvojošie bērni atbrauc ar velosipēdiem. Šinī gadījumā bieži ir jāizlīdzas ar nodošanas termiņa pagarinājumu grāmatām, protams, saskaņojot to ar bērna vecāku. 2024. gadā bibliotēkros pakalpojumus retāk sāka izmantot bērni, kuri nav deklarēti pagastā. Iepriekšējos gados šo bērnu ņemtās grāmatas sastādīja lielu daļu no izsnieguma. Bērni, kuri brauca pie radniekiem uz laukiem, ir paaugušies. Tīņiem veidojas savi hobijs, savs draugu loks. Viņi pie radniekiem atbrauc arvien retāk, izpaliek arī lauku bibliotēkas apmeklējums. Pirmskolas vecuma bērni, kas iemācījušies patstāvīgi lasīt, grāmatas no bibliotēkas vēlas izņemt biežāk nekā tajās retajās reizēs, kad ciemojas pie omes laukos, tāpēc kopā ar vecākiem apmeklē pilsētas bibliotēku, lai kļūtu par tās lasītājiem. Tādā veidā bibliotēka ir zaudējusi 6 lasītājus. Prieks par jaunākā skolas vecuma bērniem, kas tagad bieži apmeklē bibliotēku. Borisovas centrā dzīvojošie bērni dienās, kad nenotiek pulciņi, no skolas atbrauc samērā agri – vismaz viņiem ir pietiekami daudz laika, lai iegrieztos bibliotēkā un pat padarbotos: izdrukātu lapas krāsošanai, mīļdzīvnieku attēlus, iepazītos ar jaunāko grāmatu klāstu, pārskatītu grāmatu krājumu un izvēlētos grāmatas lasīšanai. Tomēr daži Borisovas centrā dzīvojošie bērni, jau tīņa gadus sasniegušie puikas, bibliotēkā iegriežas reti – drīzāk tas ir tad, ja ir vajadzīga kāda ieteicamās literatūras grāmata. Tomēr puikas ir atsaucīgi un labprāt piedalās radošajās darbniecās, kas parasti tiek organizētas kādā no sestdienām vai skolas laika brīvdienās.

Bibliotēkā bija noorganizētas radošās darbnīcas. Radošās darbnīcas "Rudens motīvi rokdarbos" uzdevums bija izveidot kokam vainagu krāsainos rudens toņos, izmantojot sasmalcinātus krāsainus vilnas dzīparus, mazos gabaliņos sagrieztu kreppapīru, akvareļkrāsas. Piedāvātos materiālus vainaga veidošanai varēja izmantot vienlaikus un variēt pēc savas patikas un radošuma. Radošajās darbnīcās "Spocīgi, jocīgi Helovīni" bērni gatavoja spokus un izgreba ķirbjus. Nodarbības bērni varēja apmeklēt kopā ar vecākiem. Bērniem ļoti patīk zīmēt, griezt, krāsot, līmēt. Pēc nodarbībām bērni tika iepazīstināti ar jaunākajām grāmatām, kuras tika paņemtas lasīšanai. Grāmatu izstādes piedāvāja enciklopēdijas un literatūru par mīldzīvniekiem, Latviju, mūziku, grāmatas ar rokdarbu izgatavošanas aprakstiem.

Viļakas vidusskolas audzēknei bija vajadzīga informācija par Vecumu pagasta Kozīnes ciemu.

Uzziņu darbs ar katru gadu vairāk sarūk, jo uz vienkāršām uzziņām (ar mazāku vajadzīgās informācijas daudzumu) bērni atbildes saņem telefonos.

Vislielākā problēma kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu attīstībā ir mazs cilvēku skaits, iedzīvotāju skaita nepārtraukta samazināšanās pagastā. Otrā lielā problēma – naudas līdzekļu trūkums. Šo pašu iemeslu dēļ ir apsīcis kultūras darbs. Pagastā vairs nenotiek kultūras pasākumi.

8. Novadpētniecība

Galvenie darba virzieni novadpētniecībā:

1. Tika uzturēts kārtībā nelielais novadpētniecības krājums – pēc piederības pa mapēm nolikti izmantotie materiāli
2. No portāla Inbox.lv sarakstēm tika izņemti raksti un bildes par pasākumiem, notikumiem, kurus pēc tam varēs izmantot bibliotēkas vēstures izpētes darbā
3. Iesākts darbs pie Vecumu pagasta bijušo iestāžu vēstures izpētes
4. Janvārī piedalījies konferencē "Prāvesta Alberta Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi III". Prezentēju arī savu nelielo pētījumu par Vecumu dzelzceļu.
5. Pārskatīts novadpētniecības krājums un materiāli, meklējot informāciju Viļakas vidusskolas audzēknes zinātniski pētnieciskajam darbam par Vecumu pagasta Kozīnes ciemu. Par Kozīnes ciema un apkārtnes ciemu ļaudīm, notikumiem tika atrasta informācija vairākās mapēs: "Novadnieki", "Pierobežas ciemi", VRS Viļakas pārvaldes Lavošnieku nodaļa, "Vecumu pagasta pašvaldība" un citās.

Uzdevumi 2025.gadam:

1. Sagatavot izpētes darbus par Vecumu pagasta bijušajām iestādēm un ievietot tos bibliotēkas mājas lapā
2. Sagatavot jautājumus konkursam par Vecumu pagasta vēsturi, ielikt tos mājas lapā un FB, izsludināt konkursu.

9. Publicitāte

Bibliotēkas mājas lapa informē sabiedrību par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem un aktualitātēm, ievietoto svarīgus paziņojumus iedzīvotājiem. Mājas lapā tiek popularizēti arī e-resursi, kurus bez maksas var izmantot mācību materiāla apguvē, lietotāja zināšanu paplašināšanai, grāmatu lasīšanai. Mājas lapā tiek ievietoti bibliotēkas darba pārskati, informācija par jaunajām grāmatām un periodiskajiem izdevumiem. 2024. gadā bibliotēka tika reģistrēta Facebook sociālajā tīklā, kurā tika publicētas 22 saturvienības par notikumiem bibliotēkā.

10. tabula

Sociālo tīklu saturvienību skaits

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	22
Instagram	
TikTok	
YouTube	
X	

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām:

1. Viļakas apvienību:
 - jauno grāmatu piegādē,
 - SBA pakalpojumu sniegšanā,
 - komunālo pakalpojumu nodrošināšana
2. Balvu Centrālo bibliotēku:
 - metodiskais un konsultatīvais darbs,
 - mācību, semināru, kultūrvēsturisku studiju organizēšana

Pielikumi

Radošās darbnīcas (12.10.2024.)

Radošās darbnīcas "Spocīgi jocīgie Helovīni" (24.10.2024.)

Ikgadējā psalmu dziedāšana (06.11.2024.)

Ženijas Kaļānes rokdarbu izstāde

